Форма № 4

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Політологія та право»
(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Ректор (перший проректор)
_____
"09" _____09_____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОЗНАВСТВО»
(код і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 132 «Матеріалознавство»

Освітня програма (спеціалізація): «Прикладне матеріалознавство»
«Термічна обробка металів»
(назва спеціалізації)

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний факультет
(назва інституту, факультету)

Мова навчання: українська

Запоріжжя – 2019

Робоча програма з навчальної дисципліни «Правознавство» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю: 132 «Матеріалознавство», освітньої програми: «Прикладне матеріалознавство», «Термічна обробка металів»
(назва навчальної дисципліни)

„06" вересня 2019 року - 21 с.

Розробники: Кириченко В. М., завідувач кафедри, к.і.н., доцент
Кириченко Ю. В., професор кафедри, д.ю.н.,доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Політологія та право»

Протокол від "06" вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри В.М. Кириченко

"06" вересня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-фізичного факультету

Протокол від "17" вересня 2019 року № 1

"17" вересня 2019 року Голова _____ (О.В. Климов)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*
«Термічна обробка металів»

"09" вересня 2019 року Керівник групи _____ (Д. В. Ткач)
(підпис) (прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

©Кириченко В.М. Кириченко Ю,В., 2019
©НУ «Запорізька політехніка», 2019

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
13 «Механічна інженерія»
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Статус дисципліни: вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="6">Спеціальність:
132
«Матеріалознавство»

Освітня програма, (спеціалізація):
«Прикладне матеріалознавство»
«Термічна обробка металів»
(код і назва)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання _____
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин - 90</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 4</td><td rowspan="9">Освітній ступінь:

бакалавр</td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>2 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>44 год.</td><td>70 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td>18 год.</td><td>14 год. (контрольна робота)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,33% - 66,67%

для заочної форми навчання - 5,56 % - 94,44%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни

Надання здобувачам вищої освіти цілісної та логічно-послідовної системи теоретичних знань про основні поняття, предмет, функції та принципи національного права України, положень норм Конституції та законів України, закономірностей побудови правової держави, формування у них високого рівня правової свідомості та правової культури, вироблення вміння тлумачити та правильно застосовувати відповідні норми чинного законодавства в професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни

- розвинення правового мислення здобувачів вищої освіти, оволодіння ними систематизованими теоретичними знаннями з теорії права, конституційного, цивільного, сімейного, трудового, адміністративного та кримінального права України;
- виховання у них поважного ставлення до Конституції, законів та підзаконних нормативно-правових актів України;
- вміння тлумачити та правильно застосовувати відповідні положення норм чинного законодавства в професійній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти та вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.
- формування правової свідомості та правової культури, а також відповідальності за результати прийнятих управлінських рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти логікою та методологією наукового пізнання.
ПРН 4. Передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в якісній і однозначній формі.
ПРН 6. Дотримуватися вимог галузевих нормативних документів.
ПРН 7. Володіти навичками, які дозволяють продовжувати вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ПРН 8. Уміти застосовувати свої знання для вирішення проблем в новому або незнайомому середовищі.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 132 «Матеріалознавство»

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до системного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		+
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		+		
ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.		+		
ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.				+
ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.		+		
ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		+		+
ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.			+	+
ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод		+		+

людини і громадянина в Україні.				
ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+			+

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей зі спеціальності 132 «Матеріалознавство»

Програмні результати навчання	Компетентності										
	Загальні										
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК9	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14
ПРН 1. Володіти логікою та методологією наукового пізнання.	+		+	+		+					
ПРН 4. Передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в якісній і однозначній формі.		+						+	+		
ПРН 6. Дотримуватися вимог галузевих нормативних документів.		+									
ПРН 7. Володіти навичками, які дозволяють продовжувати вчитися і оволодівати сучасними знаннями.						+	+				
ПРН 8. Уміти застосовувати свої знання для вирішення проблем в новому або незнайомому середовищі.		+									

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії права та конституційного права України

Тема 1. Основні поняття теорії права

Місце і роль права в системі соціальних норм. Поняття соціальних норм. Види соціальних норм. Право і мораль та їх відмінні ознаки.

Основні поняття теорії права. Об'єктивне та суб'єктивне право. Ознаки права. Джерела права та його форми. Поняття та види законів і підзаконних нормативно-правових актів.

Система права. Галузь права, інститут права, підгалузь права, норма права.

Поняття та структура норми права. Поняття гіпотези, диспозиції, санкції.

Правові відносини: поняття та структура. Суб'єкти правовідносин. Правосуб'єктність, правоздатність, дієздатність. Відмінність правоздатності та дієздатності у фізичних та юридичних осіб. Об'єкти правовідносин та їх види. Зміст правовідносин. Суб'єктивне право та юридичні обов'язки. Поняття юридичних фактів та їх види.

Поняття, ознаки і види правомірної поведінки. Правопорушення: поняття та види. Склад правопорушення та його ознаки. Поняття і основні ознаки юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Підстави притягнення і звільнення від юридичної відповідальності.

Тема 2. Основи конституційного права України

Поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Громадянські, політичні, економічні, соціальні, культурні права і свободи. Конституційні обов'язки людини і громадянина.

Інститут громадянства. Принципи громадянства. Набуття громадянства України.

Поняття, система та види органів державної влади України. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України та її функції. Конституційно-правовий статус Президента України. Поняття виконавчої влади і система її органів. Кабінет Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві державні адміністрації.

Поняття, структура та повноваження місцевого самоврядування в Україні. Органи місцевого самоврядування та порядок їх формування.

Конституційний статус судової влади в Україні. Поняття правосуддя. Ознаки та принципи правосуддя.

Судова система України. Суди загальної юрисдикції. Правовий статус суддів в Україні. Призначення та обрання суддів.

Конституційний Суд України. Завдання та повноваження Конституційного Суду. Призначення суддів Конституційного Суду.

Правоохоронні органи України. Прокуратура та її місце в системі органів державної влади України. Функції прокуратури. Органи внутрішніх справ України. Поняття, структура і принципи діяльності поліції.

Правозахисні органи України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Система органів юстиції України. Нотаріат в Україні. Адвокатура України.

Змістовий модуль 2. Основні галузі права України

Тема 3. Основи цивільного права України

Загальна характеристика цивільного права України. Джерела цивільного права. Цивільний кодекс України.

Цивільно-правові відносини. Майнові та особисті немайнові відносини. Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин. Фізична особа. Цивільна правосуб'єктність. Цивільна правоздатність та дієздатність. Види цивільної дієздатності. Юридична особа. Ознаки та види юридичних осіб.

Поняття та зміст права власності. Форми власності. Суб'єкти права власності в Україні.

Зобов'язальне право. Система зобов'язального права. Суб'єкти та об'єкти зобов'язань. Зміст зобов'язань. Підстави виникнення та припинення зобов'язань.

Цивільно-правові договори. Поняття та види договорів. Класифікація договорів. Цивільно-правова відповідальність.

Спадкове право. Спадкодавець. Спадкоємець. Спадщина. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом. Поняття заповіту та умови його дійсності.

Тема 4. Основи сімейного права України

Поняття та предмет сімейного права України. Сімейний кодекс України. Поняття сім'ї.

Поняття шлюбу. Умови і порядок складання шлюбу. Шлюбний договір. Порядок припинення шлюбу.

Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Майнові правовідносини подружжя. Право власності подружжя.

Майнові права та обов'язки батьків. Майнові права та обов'язки дітей. Позбавлення батьківських прав. Аліменти.

Опіка. Піклування. Патронат.

Тема 5. Основи трудового права України

Поняття трудового права України. Поняття та структура трудових правовідносин. Джерела трудового права. Кодекс законів про працю України.

Поняття колективного договору та колективної угоди. Зміст колективного договору. Поняття, зміст та сторони трудового договору. Види трудових договорів. Форми трудового договору. Трудова книжка. Контракт. Порядок укладення контракту. Зміст контракту. Підстави для припинення

трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

Робочий час. Поняття та види робочого часу. Поняття та види часу відпочинку. Поняття щорічної відпустки та її види. Додаткові відпустки.

Поняття трудової дисципліни. Правові методи впливу на працівника. Дисциплінарна відповідальність. Поняття дисциплінарного проступку. Поняття та види дисциплінарного стягнення. Поняття та види матеріальної відповідальності сторін трудових правовідносин.

Індивідуальні і колективні трудові спори. Поняття та порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. Комісія з трудових спорів.

Тема 6. Основи адміністративного права України

Поняття адміністративного права України. Джерела адміністративного права. Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Поняття та види державного управління.

Поняття, цілі та функції адміністративно-правової норми. Поняття адміністративно-правових відносин. Ознаки адміністративних правовідносин. Суб'єкти адміністративних правовідносин.

Поняття адміністративного деліктного права. Поняття, ознаки та склад адміністративного правопорушення. Відмінність адміністративних і дисциплінарних правопорушень.

Поняття адміністративної відповідальності. Поняття та види адміністративних стягнень.

Тема 7. Основи кримінального права України

Поняття, завдання та функції кримінального права України. Принципи кримінального права України. Кримінальний кодекс України.

Поняття, ознаки та види злочинів. Поняття складу злочину. Об'єкт та об'єктивна сторона складу злочину. Суб'єкт і суб'єктивна сторона складу злочину. Умисел. Необережність.

Поняття кримінальної відповідальності. Поняття та види звільнення від кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Основні види покарань неповнолітніх. Примусові заходи виховного характеру.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основи теорії права та конституційного права України												
Тема 1. Основні поняття теорії права.	23	3	3		5	12	23	1	1		2	19
Тема 2. Основи конституційного права України.	22	3	3		4	12	22	1	1		2	18
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6		9	24	45	2	2		4	37
Змістовий модуль 2. Основні галузі права України												
Тема 3. Основи цивільного права України.	10	2	2		2	4	9	1			2	7
Тема 4. Основи сімейного права України.	8	1	1		2	4	6				2	6
Тема 5. Основи трудового права України.	7	1	1		1	4	6				2	6
Тема 6. Основи адміністративного права України.	10	2	2		2	4	6				2	7
Тема 7. Основи кримінального права України.	10	2	2		2	4	6	1			2	7
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8		9	20	45	2			10	33
Усього годин	90	14	14		18	44	90	4	2		14	70

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Місце і роль права в системі соціальних норм.	2
2	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	2
3	Цивільно-правові відносини.	2
4	Особисті майнові та немайнові права і обов'язки подружжя.	2
5	Колективний і трудовий договори.	2
6	Адміністративне деліктне право.	2
7	Поняття, ознаки, види та склад злочину.	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття теорії права.	12
2	Основи конституційного права України.	12
3	Основи цивільного права України.	4
4	Основи сімейного права України.	4
5	Основи трудового права України.	4
6	Основи адміністративного права України.	4
7	Основи кримінального права України.	4
	Разом	44

9. Індивідуальні завдання

З метою врахування індивідуальних відмінностей здобувачів вищої освіти та розкриття їх творчих здібностей, передбачені такі форми індивідуальної роботи:

1. Проведення консультацій з окремими здобувачами вищої освіти;

2. Підготовка здобувачами вищої освіти наукових робіт для участі в конкурсі, а також наукових доповідей для участі в роботі кафедральної секції «Тижня науки»;

3. Підготовка рефератів за наступною тематикою:

- Співвідношення норм права з іншими соціальними нормами.
- Система права і система законодавства: співвідношення і взаємозв'язок.
- Норми права: поняття, структура, види.
- Склад і зміст правовідносин.
- Види і причини правопорушень.
- Конституційно-правовий статус громадянина України.
- Конституційний розподіл державної влади в Україні та межі їх повноважень.
- Основні повноваження Верховної Ради України.
- Повноваження Президента України.
- Виконавча влада в Україні.
- Система місцевого самоврядування в Україні та її принципи.
- Принципи здійснення правосуддя в Україні.
- Система судів загальної юрисдикції.
- Правовий статус суддів України.
- Статус Конституційного Суду України, його склад та повноваження.
- Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.
- Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин.
- Підстави і види цивільно-правової відповідальності.
- Право власності в Україні та її форми.
- Підстави виникнення та припинення зобов'язань.
- Класифікація цивільно-правових договорів.
- Спадкування за законом і за заповітом.
- Сім'я за сімейним законодавством.
- Майнові права та обов'язки подружжя.
- Права та обов'язки батьків і дітей.
- Позбавлення батьківських прав.
- Опіка і піклування щодо дітей.
- Суб'єкти трудового права України.
- Поняття, сторони, зміст і види трудового договору.
- Контракт як особлива форма трудового договору.
- Порядок прийняття на роботу та підстави розірвання трудового договору.

- Робочий час за трудовим правом.
- Поняття часу відпочинку та його види.
- Трудова дисципліна як різновид дисципліни.
- Підстави і умови матеріальної відповідальності за трудовим правом.
- Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.
- Поняття і сутність державного управління.
- Адміністративно-правові відносини.
- Суб'єкти адміністративного права.
- Адміністративне правопорушення та адміністративна відповідальність.
- Поняття, ознаки та склад злочину.
- Злочин проти особи: загальна характеристика.
- Кримінальна відповідальність та її підстави.
- Поняття, ознаки та види кримінального покарання.
- Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
- Підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

10. Методи навчання

У процесі модульного навчання для засвоєння змісту конкретної теми змістового модуля застосовуються методи (тобто система способів, прийомів, засобів, послідовних дій викладача і здобувачів вищої освіти на заняттях), які спрямовані на пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти із засвоєння навчального матеріалу, а саме:

1. **Інформаційний метод** навчання, який передбачає усне викладення навчального матеріалу на лекційних заняттях з метою передачі готової інформації на надання установки здобувачам вищої освіти до самостійної роботи.

2. **Репродуктивний метод** навчання, який передбачає відтворення знань здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (розповідь за визначеною темою, відповідь на питання, наведення прикладів тощо) з метою формування вмінь і навичок діяльності здобувачів вищої освіти у типових ситуаціях;

3. **Пошукові (евристичні, проблемні, дослідницькі) методи** навчання, які передбачають формування і розвиток умінь і навичок конкретної продуктивної діяльності здобувачів вищої освіти у нетипових, непередбачених ситуаціях;

4. **Метод самостійного навчання**, який передбачає послідовні дії здобувача вищої освіти для міцного засвоєння навчального матеріалу з курсу «Правознавство». Після ознайомлення зі структурою модуля, здобувачі вищої освіти переходять до вивчення змісту модуля та його елементів, звертаючись при цьому до методичних вказівок і рекомендацій викладача. З метою перевірки якості засвоєного кожного елементу модуля самостійне

вивчення здобувачів вищої освіти закінчується усним опитуванням на семінарському занятті та захист рефератів.

Розподіл балів за видами аудиторної і самостійної роботи здобувачів вищої освіти для здійснення діагностики навчання:

Вид роботи	Кількість балів	Загальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять, яка підтверджує роботу здобувачів вищої освіти щодо опрацювання ним матеріалу лекцій, що були раніше та питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях та винесені на самостійне вивчення.	5	10
Активна робота під час семінарських занять стосовно відповідей під час опитування і розв'язання завдань.	5	10
Рішення задач, які виносяться для самостійного опрацювання матеріалу щодо проблемних питань з тем дисципліни.	5	15
Підготовка додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді-реферату з проблемних питань дисципліни для обговорення під час аудиторних занять.	5	5
Тестування (30 тестів)	2	60
Разом	-	100

11. Очікуванні результати навчання з дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен знати основні поняття з національного права, основи конституційного, цивільного, сімейного, трудового, адміністративного та кримінального права України, вміти тлумачити та правильно застосовувати нормативно-правові акти в професійній діяльності.

12. Методи контролю

У процесі вивчення навчального матеріалу дисципліни «Правознавство» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний - здійснюється під час проведення семінарських занять з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти на етапі первинного засвоєння навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського занять, умінь самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислити зміст вивчаємої теми, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал, а також завдань самостійної роботи.

2. Рубіжний - здійснюється у формі письмової модульної контрольної роботи, яка охоплює навчальний матеріал викладених тем. Кожному здобувачу вищої освіти видається індивідуальний варіант контрольних завдань, що складається з трьох частин:

- перша частина – здобувач вищої освіти має дати чітке визначення політико-правовим поняттям і термінам;
- друга частина – здобувач вищої освіти має дати ґрунтовну відповідь щодо особливостей елементів політико-правових понять і термінів (ознаки, функції, форми, види, структура тощо);
- третя частина – здобувач вищої має оцінити юридичний факт і обрати правильний варіант відповіді на питання.

Під час рубіжного контролю також враховуються виступи здобувача вищої освіти на семінарських заняттях і результати його науково-дослідної та самостійної роботи.

Рубіжний контроль проводиться на останній парі змістового модуля, протягом двох академічних годин. До рубіжного контролю допускаються всі здобувачі вищої освіти. Якщо здобувач вищої освіти не з’явився для проведення рубіжного контролю або не здав модульної контрольної роботи, йому виставляється нуль балів.

3. Підсумковий – здійснюється у формі складання заліку з метою оцінювання рівня знань здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти допускається до складання заліку за умов виконання всіх самостійних завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

В основі рейтингової системи використана 100-бальна шкала оцінювання. Це максимальна сума балів за всі види робіт, що виконані здобувачем вищої освіти з навчальної дисципліни протягом семестру (виступи на семінарських заняттях; виконання індивідуальних завдань; підготовка рефератів, тез доповідей; виконання самостійної роботи тощо).

13. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за кожним рубіжним контролем (РК-1, РК-2) під час контрольних тижнів за підсумками основних модулів. Кожен основний

модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка з дисципліни складається як середня між величинами РК-1 і РК-2.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт: аудиторна під час лекційних і семінарських занять, самостійна у вигляді опрацювання питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях і винесені на самостійне вивчення, результати тестування під час поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен виконувати письмові модулі контрольні роботи самостійно, при цьому не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних занять інших здобувачів вищої освіти. У разі виявлення ознак плагіату зазначена робота не зараховується і навчальна дисципліна не вважається зарахованою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (залік)

Поточне тестування та самостійна робота							Підсум-ковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	100+100:2	100
5	30	35	25	25	25	5		

18

Т1, Т2 ... Т7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

-

Національна шкала академічної оцінки	Шкала ECTS	Шкала навчального закладу
зараховано	ABCDE	60-100
не зараховано	FX, F	1-59

-

Шкала оцінювання: національна та ECTS

-

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	**A**	відмінно	зараховано
85-89	**B**	добре	
75-84	**C**		

70-74	**D**	задовільно	
60-69	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення дисципліни «Правознавство» включає: опорні конспекти лекцій викладача; підручники і навчальні посібники; термінологічні словники; нормативно-правові акти; навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, який складається з робочої програми навчальної дисципліни «Правознавство», методичних рекомендацій щодо підготовки здобувачів вищої освіти до семінарських занять та написання рефератів; методичних рекомендацій щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти та підготовки до підсумкового контролю (заліку); переліку питань що виносяться на залік; списку рекомендованої літератури.

1. Кириченко В. М. Правознавство: курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 240 с.

2. Кириченко В. М. Правознавство: модульний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007.328 с.

3. Кириченко В. М., Куракін О.М. Теорія держави і права: модульний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 264 с.

4. Кириченко В. М., Кириченко О. В. Термінологічний словник з правознавства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011.112 с.

5. Кириченко В. М., Кириченко Ю.В. Збірник законів України до курсу «Правознавство»: навч. посіб. У 2-х томах. Запоріжжя: ЗНТУ, 2013. Т.1. 344 с.; Т.2. 244 с.

6. Кириченко Ю. В. Актуальні проблеми конституційно-правового регулювання прав, свобод та обов’язків людини і громадянина в Україні в контексті європейського досвіду: монографія. Київ: “Центр учбової літератури”, 2017. 540 с.

7. Кириченко В.М., Соколенко Ю.М. Словник основних політико-правових термінів: навч.посіб. Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. 62 с.

8. Кириченко В.М., Кириченко Ю.В., Соколенко Ю.М. Політико-правова система України: підручник/ за загл. ред. В.М. Кириченка. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 304 с.

9. Конспект лекцій викладача.

10. Робоча програма з навчальної дисципліни «Правознавство».

11. Кириченко В. М. Правознавство: навч.-метод. посіб. для студентів усіх спеціальностей (за вимогами кредитно-модульної системи). Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. 33 с.

15. Рекомендована література
Базова

1. Александров Ю. В., Клименко В. А. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Київ: МАУП, 2004. 326 с.

2. Беленчук І. А. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: А.С.К., 2004. 176 с.

3. Калітенко О. М., Харітонов О. М. Цивільне та сімейне право України: підруч. Харків: Одисей, 2004. 640 с.

4. Карлицький С. М. Трудове право України: навч. посіб Київ: Атіка, 2005. 560 с.

5. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. Адміністративне право України: підручник Київ: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

6. Конституційне право України: підручник. /за ред. Ю.М. Тодика, В.С. Журавського. Київ 2002. 544 с.

7. Кравченко В. В., Савчук О. П. Правознавство: навч. посіб. Київ: Атіка, 2005. 560с.

8. Кузнецов В. О., Стрельбицький М. П., Гіглевський В. К. Кримінальне право України: Загальна та особлива частина: навч. посіб. Київ: Істина, 2004. 309 с.

9. Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Київ: А. С. К., 2001. 352 с.

10. Правознавство: підручник. 7-е вид., стер. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 736 с.

11. Правознавство: навч. посіб. /за загл. ред. П. В.Мельника. Ірпінь. 2003. 409 с.

12. Прокопенко В. І. Трудове право України: підручник. Вид. 3-є пер. та доп. Харків: Консум, 2002. 528 с.

13. Сімейне право України: підручник. /за загл.ред. В. І.Борисової, І. В.Жилінкової. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 264с.

14. Трудове право України: Академічний курс: підручник. /за загл.ред. Н. М.Хуторян. Київ: А.С.К., 2004. –608 с.

15. Фрицький О. Ф. Конституційне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 536 с.

16. Фріс П. Л. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 362с.

17. Цивільне право України: Академічний курс: підручник: у двох томах /За загл. ред. Я. М. Шевченко. Т.1. Загальна частина. 520 с., Т.2. Особлива частина. Київ: Ін Юрс, 2003. 408 с.

18. Цивільне право України: навч. посіб. /за ред. Р. О.Стефанчука. Київ: Прецедент, 2004. 448 с.

Допоміжна

19. Кравчук К. І. Опорні конспекти з основ права: курс лекцій: навч. посіб. Київ: Атіка, 2005. 312с.

20. Марчук В. М., Ніколаєва Л.В. Основні поняття та категорії права: навч. посіб. Київ: Істина, 2001. 144 с.

21. Основи правознавства: навч. посіб. /за загл. ред. П. І. Гнатенко. Київ: Юридична книга, 2004. 320 с.

22. Основи правознавства: навч. посіб. /під загал. ред. В. П. Пастухова. Київ: Алерта. 2005. 377 с.

23. Погребной И. М. Теория права: учеб. пособ. 3-е изд., испр. и доп. Харьков. 2003. 128 с.

Нормативно-правові акти

24. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 1996. № 30. Ст. 141

25. Кодекс законів про працю від 10 грудня 1971 р. *Відомості Верховної Ради України.* Київ. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.

26 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. Додаток до №51. Ст.1122

27. Про Президента України: Закон України від 5 липня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №33. Ст.446.

28. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. №36. Ст.361.

29. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №49. Ст.272.

30. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. *Відомості Верховної Ради України.* 1997. №2. Ст.4.

31. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. №24. Ст.170.

32. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 22 грудня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*.1998. №20. Ст.99.

33. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. №34. Ст.227.

34. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. №20-21. Ст.190.

35. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №4. Ст.65.

36. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2001. №25-26. Ст.131.

37. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2002. №21-22. Ст.135.

38. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №40-44. Ст.356.

16. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри «Політологія та право» Національного університету «Запорізька політехніка» http://zntu.edu.ua/kafedra-politologiyi-ta-prava

СИЛЛАБУС (ОПИС) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правознавство» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання Національного університету «Запорізька політехніка»

Викладачі: - Кириченко Віктор Миколайович, завідувач кафедри «Політологія та право», кандидат історичних наук, доцент.

- Кириченко Юрій Вікторович, професор кафедри «Політологія та право», доктор юридичних наук, доцент.

Тип навчальної дисципліни: вибіркова.

Курс навчання: другий.

Семестр: весняний.

Рівень навчання: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

ECTS: 3 кредити.

Загальна кількість годин: 90 годин.

у т.ч. - аудиторні години: 30 годин.

- самостійна робота здобувача вищої освіти: 60 годин.

Мета навчальної дисципліни

Надання здобувачам вищої освіти цілісної та логічно-послідовної системи теоретичних знань про основні поняття, предмет, функції та принципи національного права України, положень норм Конституції та законів України, закономірностей побудови правової держави, формування у них високого рівня правової свідомості та правової культури, вироблення вміння тлумачити та правильно застосовувати відповідні норми чинного законодавства в професійній діяльності.

Форма освітнього процесу- лекційні заняття (14 годин).
практичні заняття (14 годин).

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основні поняття теорії права.
Тема 2. Основи конституційного права України.
Тема 3. Основи цивільного права України.
Тема 4. Основи сімейного права України.
Тема 5. Основи трудового права України.
Тема 6. Основи адміністративного права України.
Тема 7. Основи кримінального права України.

Результати навчання в термінах компетенцій

Загальні компетенції

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти логікою та методологією наукового пізнання.
ПРН 4. Передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в якісній і однозначній формі.
ПРН 6. Дотримуватися вимог галузевих нормативних документів.
ПРН 7. Володіти навичками, які дозволяють продовжувати вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ПРН 8. Уміти застосовувати свої знання для вирішення проблем в новому або незнайомому середовищі.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за кожним рубіжним контролем (РК-1, РК-2) під час контрольних тижнів за підсумками модульних контрольних робіт які оцінюються за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається як середня між величинами РК-1 і РК-2.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт: аудиторна робота під час лекційних і семінарських занять, самостійна робота у вигляді опрацювання питань з навчальних тем, які не висвітлювалися безпосередньо на лекціях і не були винесені на самостійне вивчення, результати тестування під час поточного та рубіжного контролю.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (залік)

Поточне тестування та самостійна робота							Підсум-ковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	100+100:2	100
5	30	35	25	25	25	5		

Т1, Т2 ... Т7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна шкала академічної оцінки	Шкала ECTS	Шкала навчального закладу
зараховано	ABCDE	60-100
незараховано	FX, F	1-59

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	**A**	відмінно	зараховано
85-89	**B**	добре	
75-84	**C**		
70-74	**D**	задовільно	
60-69	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення дисципліни «Правознавство» включає: опорні конспекти лекцій викладача; підручники і навчальні посібники; термінологічні словники; нормативно-правові акти; навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, який складається з робочої програми навчальної дисципліни «Правознавство», методичних рекомендацій щодо підготовки здобувачів вищої освіти до семінарських занять та написання рефератів; методичних рекомендацій щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти та підготовки до підсумкового контролю (заліку); переліку питань що виносяться на залік; списку рекомендованої літератури.

1. Кириченко В. М. Правознавство: курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 240 с.

2. Кириченко В. М. Правознавство: модульний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007.328 с.

3. Кириченко В. М., Куракін О.М. Теорія держави і права: модульний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 264 с.

4. Кириченко В. М., Кириченко О. В. Термінологічний словник з правознавства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011.112 с.

5. Кириченко В. М., Кириченко Ю.В. Збірник законів України до курсу «Правознавство»: навч. посіб. У 2-х томах. Запоріжжя: ЗНТУ, 2013. Т.1. 344 с.; Т.2. 244 с.

6. Кириченко Ю. В. Актуальні проблеми конституційно-правового регулювання прав, свобод та обов’язків людини і громадянина в Україні в контексті європейського досвіду: монографія. Київ: “Центр учбової літератури”, 2017. 540 с.

7. Кириченко В.М., Соколенко Ю.М. Словник основних політико-правових термінів: навч.посіб. Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. 62 с.

8. Кириченко В.М., Кириченко Ю.В., Соколенко Ю.М. Політико-правова система України: підручник/ за загл. ред. В.М. Кириченка. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 304 с.

9. Конспект лекцій викладача.

10. Робоча програма з навчальної дисципліни «Правознавство».

11. Кириченко В. М. Правознавство: навч.-метод. посіб. для студентів усіх спеціальностей (за вимогами кредитно-модульної системи). Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. 33 с.

Список літератури

Базова

1. Александров Ю. В., Клименко В. А. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Київ: МАУП, 2004. 326 с.

2. Беленчук І. А. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: А.С.К., 2004. 176 с.

3. Калітенко О. М., Харітонов О. М. Цивільне та сімейне право України: підруч. Харків: Одисей, 2004. 640 с.

4. Карлицький С. М. Трудове право України: навч. посіб Київ: Атіка, 2005. 560 с.

5. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. Адміністративне право України: підручник Київ: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

6. Конституційне право України: підручник. /за ред. Ю.М. Тодика, В.С. Журавського. Київ 2002. 544 с.

7. Кравченко В. В., Савчук О. П. Правознавство: навч. посіб. Київ: Атіка, 2005. 560с.

8. Кузнецов В. О., Стрельбицький М. П., Гіглевський В. К. Кримінальне право України: Загальна та особлива частина: навч. посіб. Київ: Істина, 2004. 309 с.

9. Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Київ: А. С. К., 2001. 352 с.

10. Правознавство: підручник. 7-е вид., стер. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 736 с.

11. Правознавство: навч. посіб. /за загл. ред. П. В.Мельника. Ірпінь. 2003. 409 с.

12. Прокопенко В. І. Трудове право України: підручник. Вид. 3-є пер. та доп. Харків: Консум, 2002. 528 с.

13. Сімейне право України: підручник. /за загл.ред. В. І.Борисової, І. В.Жилінкової. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 264с.

14. Трудове право України: Академічний курс: підручник. /за загл.ред. Н. М.Хуторян. Київ: А.С.К., 2004. –608 с.

15. Фрицький О. Ф. Конституційне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 536 с.

16. Фріс П. Л. Кримінальне право України: Загальна частина: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 362с.

17. Цивільне право України: Академічний курс: підручник: у двох томах /За загл. ред. Я. М. Шевченко. Т.1. Загальна частина. 520 с., Т.2. Особлива частина. Київ: Ін Юрс, 2003. 408 с.

18. Цивільне право України: навч. посіб. /за ред. Р. О.Стефанчука. Київ: Прецедент, 2004. 448 с.

Допоміжна

19. Кравчук К. І. Опорні конспекти з основ права: курс лекцій: навч. посіб. Київ: Атіка, 2005. 312с.

20. Марчук В. М., Ніколаєва Л.В. Основні поняття та категорії права: навч. посіб. Київ: Істина, 2001. 144 с.

21. Основи правознавства: навч. посіб. /за загл. ред. П. І. Гнатенко. Київ: Юридична книга, 2004. 320 с.

22. Основи правознавства: навч. посіб. /під загал. ред. В. П. Пастухова. Київ: Алерта. 2005. 377 с.

23. Погребной И. М. Теория права: учеб. пособ. 3-е изд., испр. и доп. Харьков. 2003. 128 с.

Нормативно-правові акти

24. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. Київ. 1996. № 30. Ст. 141

25. Кодекс законів про працю від 10 грудня 1971 р. *Відомості Верховної Ради України.* Київ. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.

26 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. Додаток до №51. Ст.1122

27. Про Президента України: Закон України від 5 липня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №33. Ст.446.

28. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. №36. Ст.361.

29. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №49. Ст.272.

30. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. *Відомості Верховної Ради України.* 1997. №2. Ст.4.

31. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. №24. Ст.170.

32. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 22 грудня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*.1998. №20. Ст.99.

33. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. №34. Ст.227.

34. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. №20-21. Ст.190.

35. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №4. Ст.65.

36. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2001. №25-26. Ст.131.

37. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2002. №21-22. Ст.135.

38. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №40-44. Ст.356.

Інформаційні ресурси

Сайт кафедри «Політологія та право» Національного університету «Запорізька політехніка» http://zntu.edu.ua/kafedra-politologiyi-ta-prava